

Nr 339.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående dyrtidstilllägg åt nordiska museets och livrustkammarens personal; given Stockholms slott den 18 mars 1921.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts,
Min Allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

B. J:son Bergqvist.

*Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför
Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i stats-
rådet å Stockholms slott den 18 mars 1921.*

Närvarande:

Statsministern VON SYDOW, ministern för utrikes ärendena greve WRANGEL,
statsråden ERICSSON, DAHLBERG, MURRAY, ELMQUIST, MALM, BERG-
QVIST, HAMMARSKJÖLD, EKEBERG, HANSSON, BESKOW.

Departementschefen, statsrådet Bergqvist anförde härefter:

Vid anmälan den 7 januari 1921 av anslagsbehoven under tillläggsstatens till riksstaten för år 1921 åttonde huvudtitel hemställde jag, att Kungl. Maj:t täcktes, i avbidan på proposition angående till-

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 1 saml. 284 häft. (Nr 339.)

1

Dyrtidstill-
lägg åt nor-
diska museets
och livrust-
kammarens
personal.

fällig löneförbättring åt nordiska museets personal samt dyrtidstillägg åt museets och livrustkammarens personal beräkna på tilläggsstat för år 1921 såsom särskilda förslagsanslag dels till förenämnda tillfälliga löneförbättring 13,725 kronor, dels ock till förberörda dyrtidstillägg 175,000 kronor. Denna min hemställan blev av Kungl. Maj:t bifallen. Kungl. Maj:t har numera på min hemställan avlåtit slutliga förslag till riksdagen om tillfällig löneförbättring åt nordiska museets och livrustkammarens personal. Jag ber nu att få återkomma till frågan om dyrtidstillägg åt nämnda personal.

Till nordiska museet har riksdagen under en lång följd av år beviljat anslag å extra stat. Detta anslag utgick för vart och ett av åren 1914—1918 med 80,000 kronor och höjdes för år 1919 till 120,000 kronor. Denna höjning var motiverad av de ökade kostnaderna för museet på grund av dyrtiden. Till en viss del lågo dessa ökade kostnader, 40,000 kronor, å utgifterna för bränsle och belysning, men ett belopp av omkring 21,000 kronor avsåg ökade utgifter för avlöningar. För år 1920 utgick anslaget med samma belopp, 120,000 kronor. För år 1921 har detsamma höjts till 126,550 kronor, vilken sistnämnda höjning avser att bereda likställighet i avlöningshänseende mellan viss museets vaktmästarpersonal och motsvarande befattningshavare inom statsförvaltningen i övrigt.

Under de senare åren hava av statsmedel anvisats anslag för beredande av dyrtidstillägg åt nordiska museets och livrustkammarens personal. I avseende å vad härutinnan för år 1918 åtgjorts tillåter jag mig hänvisa till de upplysningar, som lämnats i det Kungl. Maj:ts proposition nr 378 till 1919 års lagtima riksdag bifogade utdraget av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden. För år 1919 har riksdagen på tilläggsstat för samma år för detta ändamål anvisat ett förslagsanslag, högst, å 93,100 kronor. Verkställda beräkningar hade som resultat givit en summa av 114,100 kronor, men i betraktande av ovanberörda för år 1919 vidtagna ökning av det så att säga ordinarie anslaget till museet, av vilken höjning omkring 21,000 kronor avsetts till ökade avlöningar, hade summan funnits böra begränsas med sistnämnda belopp till 93,100 kronor.

I skrivelse den 18 juni 1920 (nr 424) anmälde riksdagen, att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts framställning

1) medgivit, att från och med år 1920 dyrtidstillägg åt nordiska museets personal, med undantag av vakt- och arbetarpersonalen

vid friluftsavdelningen å Skansen, ävensom åt personalen vid livrustkammaren finge utgå under iakttagande i tillämpliga delar av de grunder, som gällde beträffande dyrtidstillägg, under motsvarande tider åt befattningshavare i statens tjänst;

2) medgivit, att till befattningshavare, som på grund av punkten 1 åtnjutit dyrtidstillägg för första halvåret 1920 eller del därav, skulle utgå viss förhöjning i dyrtidstillägget;

3) för de under 1) och 2) angivna ändamål, anvisat på tilläggsstat för år 1920 ett förslagsanslag av 140,000 kronor;

4) förklarar, att under år 1921 tillsvidare och intill dess definitivt beslut fattats rörande de medel, av vilka för sagda år kostnaderna för dyrtidstillägg åt under punkten 1 omnämnd personal skulle bestridas, härför erforderliga belopp skulle utgå av det till bestridande av kostnaderna för dyrtidstillägg åt statens befattningshavare och pensionärer m. fl. vid sidan av huvudtitlarna såsom avsättning å 1921 års riksstat anvisade förslagsanslag, högst, å 200,000,000 kronor.

Den 30 juni 1920 utfärdade Kungl. Maj:t kungörelse (svensk författningsamling nr 364) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.

Genom beslut sistnämnda dag föreskrev Kungl. Maj:t vidare, att från och med år 1920 dyrtidstillägg samt beträffande första halvåret 1920 jämväl förhöjning i dyrtidstillägg finge till nordiska museets personal, med undantag av vakt- och arbetarpersonalen vid friluftsavdelningen å Skansen, ävensom till personalen vid livrustkammaren utgå på sätt riksdagen medgivit. Därjämte meddelade Kungl. Maj:t bestämmelser rörande rekvisition av erforderliga medel för berörda ändamål.

I skrivelse den 27 augusti 1920 har nordiska museets nämnd, såsom framgår av punkt 8 i bilagan åttonde huvudtiteln till propositionen om tilläggsstat till riksstaten för år 1921, gjort framställning om äskande av ett anslag på tilläggsstat för år 1921 tillräckligt att möjliggöra beredande av dyrtidstillägg åt museets personal enligt samma grunder, som kunde komma att gälla för tilldelande av dyrtidstillägg under år 1921 åt befattningshavare i statens tjänst. Denna framställning ävensom en under punkten 4 i bilagan åttonde huvudtiteln till nämnda proposition omförmäld hemställan av föreståndaren för livrustkammaren, att livrustkammarens tjänstemän måtte i fråga om dyrtidstillägg likställas med motsva-

rande befattningshavare vid statens övriga museala institutioner, föranledde min ovan återgivna hemställan om beräkning av ett belopp å 175,000 kronor till berörda dyrtidstillägg.

Sedan Kungl. Maj:t förut denna dag beslutat till riksdagen avlåta förslag till allmänna grunder för dyrtidstillägg från och med den 1 juli 1921 åt befattningshavare i statens tjänst, torde även förevarande fråga om dyrtidstillägg böra avgöras.

Departement-
schefen.

I enlighet med riksdagens därtill redan lämnade medgivande bör givetvis den del av nordiska museets personal, som tidigare åtnjutit dyrtidstillägg av statsmedel, alltför i likhet med befattningshavare i statens tjänst beredas sådant tillägg. Undantagas bör alltså även nu vakt- och arbetarpersonalen vid friluftsavdelningen å Skansen. Vad det erforderliga anslagsbeloppet beträffar, hava beräkningar verkställt med utgångspunkt dels beträffande första halvåret av 1921 från nu gällande grunder för dyrtidstillägg åt statens befattningshavare, dels ock i avseende å senare halvåret av år 1921 från de av Kungl. Maj:t föreslagna grunderna för enahanda dyrtidstillägg från och med den 1 juli 1921, därvid ett grundtal av respektive 154 och 126 för de olika halvåren lagts till grund för beräkningarna. Vad angår personalen vid livrustkammaren, utgår, som bekant, en väsentlig del av dess avlöningar direkt av statsmedel och således icke av nordiska museets medel. Jag finner uppenbart — i likhet med vad år 1920 föreslogs och godkändes — att dyrtidstillägg å denna del bör utgå ur det under åttonde huvudtiteln föreslagna förslagsanslaget till dyrtidstillägg för år 1921 åt befattningshavare i statens tjänst, därvid det högre procenttal, varmed dyrtidstillägget utgår å avlöningsbelopp, uppgående för olika fall till högst visst angivet belopp för månad, torde böra gäldas av nämnda anslag. Där emot bör å den del av avlöningarna åt livrustkammarens personal, som utbetalas av museets medel, dyrtidstillägg nu beräknas att ingå i det anslag, som för samma ändamål kan beviljas nordiska museets tjänstemän. Enligt de verkställda beräkningarna — vid vilka behörig hänsyn tagits jämväl till tillfällig löneförbättring — kunna kostnaderna för dyrtidstillägg åt nordiska museets personal, med undantag av vakt- och arbetarpersonalen vid friluftsavdelningen å Skansen, ävensom åt personalen vid livrustkammaren, i den mån avlöningarna åt sistnämnda personal ej utgå direkt av statsmedel,

uppskattas till ett sammanlagt belopp av omkring 170,000 kronor. I anslutning till de beräkningar, som föregående år gjorts i fråga om motsvarande anslag, skulle emellertid från sistnämnda belopp dragas en summa av 21,000 kronor, vilken summa motsvarade en år 1918 beviljad höjning, avseende avlöningar, i det sedan flera år beviljade extra anslaget till nordiska museet. Det erforderliga beloppet skulle alltså uppgå till i runt tal 150,000 kronor. Vid föredragning tidigare denna dag inför Kungl. Maj:t av frågan om dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst m. fl. har chefen för finansdepartementet uttalat sig för att framställning om äskande av för ändamålet erforderliga medel göres först längre fram under riksdagen. De skäl, som föranlett chefen för finansdepartementet att intaga denna ståndpunkt i anslagsfrågan, äro emellertid uppenbarligen icke av samma betydelse, när det gäller ett jämförelsevis så obetydligt anslagsbelopp som det, varom nu är fråga. Efter samråd med nämnda departementschef har jag därför ansett mig lämpligen böra föreslå att redan i detta sammanhang erforderligt anslag äskas hos riksdagen. Anslaget bör äga natur av förslagsanslag och utgå under villkor, att samma grunder i avseende å dyrtidstillägget iakttagas som beträffande dyrtidstillägget åt statens befattningshavare. Ovannämnda anslag å 200,000,000 kronor bör hållas skadeslöst för de förskott, som jämlikt riksdagens beslut ur anslaget bestritts för dyrtidstillägg under år 1921 till ifrågavarande personal. Det lärer tillkomma Kungl. Maj:t att besluta härom.

Jag hemställer alltså, det Kungl. Maj:t tacktes föreslå riksdagen att

- a) för beredande under år 1921 av dyrtidstillägg åt nordiska museets personal, med undantag av vakt- och arbetarpersonalen vid friluftsavdelningen å Skansen, ävensom åt personalen vid livrustkammaren, i den mån avlöningarna åt sistnämnda personal ej utgå direkt av statsmedel, anvisa på *tilläggsstat* för år 1921 ett förslagsanslag å 150,000 kronor, att utgå under iakttagande i tillämpliga delar av de grunder, som äro eller kunna vara bestämda beträffande dyrtidstillägg under år 1921 åt befattningshavare i statens tjänst, och en-

ligt de närmare bestämmelser, som må av Kungl. Maj:t meddelas; samt

b) medgiva, att under år 1922 tills vidare och intill dess beslut fattats rörande de medel, av vilka för sagda år kostnaderna för dyrtidstillägg åt den under a) omnämnda personal skola bestridas, här för erforderliga belopp må utgå av det anslag, som vid sidan av huvudtitlarna må varda av riksdagen beviljat såsom avsättning å 1922 års rikstat till bestridande av kostnaderna för dyrtidstillägg åt statens befattningshavare och pensionärer m. fl.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan täcktes Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall; och skulle proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

C. d'Albedyhll.